

LÆRERLOCKOUTEN OG LIMPINDEN

SE MIG I ØJNENE

LIV, LEG, LYST OG LÆRING

ET ESSAY

HUGO HØRLYCH KARLSEN

NordØsten NordØsten Books

Hugo Hørlych Karlsen

LÆRERLOCKOUTEN OG LIMPINDEN

Liv, leg, lyst og læring

Et essay

NordØsten NordØsten Books

www.nordosten.dk

Kolofon

LÆRERLOCKOUTEN OG LIMPINDEN

Liv, leg, lyst og læring. Et essay

© Hugo Hørlych Karlsen, NordØsten Forlag NordOsten Books 2013

ISBN 978-87-91493-40-9

Sat med Verdana

Må frit videregives og distribueres i sin helhed. Hvis der citeres fra dette essay, anfør da kilde.

Udgives i formaterne epub, mobi og pdf.

Kan frit rekvireres fra forlaget i det ønskede format eller de ønskede formater.

NordØsten Forlag NordOsten Books

www.nordosten.dk

NordØsten NordOsten Books har af samme forfatter også udgivet *Lærernes to V'er – Lockout og modernisering. Et essay om lockouten*, ebog ISBN 978-87-91493-38-6.

Den findes i **NordØsten Forlag NordOsten Books'** samlede ebogskatalog:

www.nordosten.dk/E-boeger.html

Indhold

[Limpinden](#)

[INGEN!](#)

[Det korporlige og økonomiske overgreb](#)

[Tavshedens regimente og en ny uvirkelighed](#)

[Rendegraveren](#)

[Sømanden](#)

[Kommunalt møde](#)

[Officielt](#)

[Vinderne tabte](#)

[Taberne vandt](#)

[Sorg og uvederhæftighedens lim](#)

[Livet, legen og lysten til at lære](#)

[Deltidsfolkeskolen som den grundlæggende skole](#)

[Det surreelle og sovjetpædagogikken](#)

[Afskaffelse af frivilligt merarbejde](#)

[De ideale og reelle](#)

[En sand historie 1](#)

[En sand historie 2](#)

[KL og daoismen i det gamle Kina](#)

[Linkliste](#)

[Tak](#)

[Om børn, liv, leg og læring](#)

[Om forfatteren](#)

[Også om lockouten](#)

Limpinden

Overgreb mod en gruppe i et samfund eller mod et folk har gennem historien haft et ensartet mønster. Først fremstilles de som uværdige, umoderne, privilegerede, dovne, snyltere, unormaliserede, arbejdssky, uciviliserede, primitive og lignende. Man fremfører sådanne myter om dem for at retfærdiggøre det planlagte overgreb, lyver, smæder og manipulerer og får de mennesker, man har mulighed for at misinformere, til at hoppe på limpinden.

En limpind er en pind, som er indsmurt i lim til fangst af fugle. Limpinden er forbudt i Danmark. Ikke desto mindre har regeringen, finansministeriet, moderniseringsstyrelsen og KL (Kommunernes Landsforening) brugt den flittigt over for lærerne.

Gennem to år frem mod overenskomstforhandlingerne i 2013 udbredte de løgnagtig, nedværdigende, æreskrænkende propagandistisk miskreditering af lærerne og fik store dele af den danske befolkning til at sidde fast på løgnens limpind.

I dag "ved" mange via løgnekampagnen frem til, under og efter lockouten af lærerne april 2013, at danske lærere er dovne, forkælede, uduelige, umoderne, gammeldags, ineffektive, usmidige, ufleksible, uuddannede og arbejdssky halvtidsarbejdere.

INGEN!

Men vi er også mange, der ved, at det forholder sig modsat. Vi ved, at INGEN dansk lønarbejdergruppe eller erhvervsgruppe som sådan kan klandres for det, som lærerne er blevet beløjet med.

INGEN!

Det korporlige og økonomiske overgreb

Limpåsmørelsen med løgn til fastlåsning af offentligheden var altså den velkendte forberedelse til næste uetiske skridt: et korporligt overgreb. Tydeligt aftalt på forhånd mellem regeringen, finansministeriet, moderniseringsstyrelsen og KL fratog man lærerne deres arbejde og deres løn for at tvinge dem til at indordne sig en abstrakt ideologi og dårligere og uhensigtsmæssige arbejdsvilkår. Midlet kaldte man lockout.

Dem, der "lockoutede", tjente på, at de frarøvede lærerne deres arbejde og løn. Nogle tjente tredobbelt på det:

For det første fik de løn for at lyve om lærerne, om optakts- og forhandlingsforløbet, og for at "lockoute".

De blev BETALT for det.

For det andet beholdt de (kommunerne, som KL repræsenterer) selv lærernes løn til egen drift. Og egen drift betyder i den forbindelse, at lærernes lønninger blandt andet er blevet konfiskeret til vedligehold af veje og bygninger.

For det tredje var der nogen, i hvert fald i moderniseringsstyrelsen har vi fået at vide, som fik ekstra løn for at "vinde" over lærerne med disse bagvaskelser og disse økonomisk set, socialt set og psykisk set voldelige metoder.

Der er lande, hvor denne type ekstra fortjeneste for det offentlige og dets ansatte ved at berøve andre medborgere deres arbejde og løn gennem såkaldt "lockout" er forbudt ifølge forfatningen.

Tavshedens regimente og en ny uvirkelighed

Tavsheden runger. Tavsheden fra dem, der ikke sagde fra over for dette uetiske og på flere planer voldelige overgreb. Borgmestre, kommunalpolitikere, skoleledere, alle der arbejder i vores kommuner og i KL. Tavshedens hær. Tavshedens magt. Hvor kan den gungre tungt bag alle løgnene.

Og jeg lever siden da i en ny uvirkelighed – et par eksempler:

Rendegraveren

På vej hjem fra havnen kører jeg forbi en af mine sejlerkammerater, der udfører kommunalt arbejde med en rendegraver i kanten af hovedvejen. Inden i mig kører det straks med, hvordan regeringen, finansministeriet, moderniseringsstyrelsen og KL kunne lave en ny kampagne mod vores lands rendegravere for at få dem "normaliseret". For eksempel ved at hævde, at de kun graver 16 timer om ugen, fordi deres øvrige arbejdstid, hvor de ikke korporligt graver, ikke regnes med – for eksempel at bugser rendegraveren op og ned af lastbilen, at gå ind og ud af førerhuset, at tænde og slukke for rendegraveren, turen fra garage til arbejdssted og retur, kontakt med driftsleder om næste arbejdssted, tiden med at udskifte skovle til forskellige typer arbejde, kontrol af niveau med GPS'en, tjek af kabelgange og rørledninger i det område, der skal graves i for at forhindre kabel- og rørbrud osv osv.

Alt det tages ikke i betragtning. Det er jo ikke "at grave", ergo er det ikke "produktivt".

Og så kunne KL køre en såkaldt politisk kommunikation med, at rendegraverne i vores land faktisk kun graver 16 timer om ugen, og at det overrasker selv deres eget forbund. Og når det fremføres på en måde, så mange ikke kan undgå at opfatte det, som at rendegraverne kun ARBEJDER 16 timer om ugen, så begynder løgnens limpind at fange frie fugle ind og binde tanken. Og KL's formand kan gå på TV og hævde, at 16 timer er fakta, og fakta er fakta, for fakta er fakta, for det er udregnet af KL's regneekspertes.

Sømanden

Jeg møder sømændene blandt mine sejlerkammerater og i min familie, og inden i mig kører det straks med, hvordan regeringen, finansministeriet, moderniseringsstyrelsen og KL kunne lave en ny kampagne mod vores lands sømænd for at få såkaldt "normaliseret" sømændenes overenskomster og forhold:

Danske sømænd er nu typisk på havet 3 måneder og hjemme 3 måneder, eller 1 måned ude og 1 måned hjemme, eller 14 dage ude og 14 dage hjemme.

Det vil, ifølge KL's beregninger, sige, at de holder ferie halvdelen af året.

Oven i dette kommer, at moderniseringsstyrelsen sammen med finansministeren har regnet sig frem til, at de jo også har fritimer om bord derude. Så de holder faktisk fri hele året, fordi sømandslivet per definition er det frie livs liv ude i frisk havluft.

Normaliseringen vil da bestå i, at danske sømænd aldrig mere vender hjem, men lever hele deres liv på havet, og at alle om bord arbejder hver dag fra 8-16. Derefter slås autopiloten til resten af døgnet.

Det skal desuden ikke være kaptajnen om bord, der står for ledelsen af skibet. Det styres fremover fra land af den skibsleder, som moderniseringsstyrelsen sammen med finansministeriet og KL har indsat til fra sit kontor i Søndre Omme at tildele kaptajnen daglige og fleksible arbejdstildelinger ud fra, som vejrudsigten lyder for området omkring Christiansborg, moderniseringsstyrelsens sæde og KL's hovedkontor.

Sømændene bliver pålagt før og efter hver vagt at tilbringe en halv time i en aflukket kasse under dæk. Det svarer til den transporttid i indelukkede kasser, kaldet biler, busser eller tog, som de fleste andre danskere skal opholde sig i på vej til og fra arbejde.

Da undersøgelser, som finansministeren og moderniseringsstyrelsens chef henholder sig til, viser, at sømandsbørn klarer sig ligeså godt som andre børn, selv om faderen ofte er væk, så beviser det, at sømandsbørn godt kan undvære deres far helt – det er en logisk følgeslutning.

Hermed er der skabt et endnu bedre og endnu friere liv for sømændene og deres familier. Det har sømændene og deres familier i skrivende stund endnu til gode at mærke i fremtidens normaliserede Danmark.

Men regeringen, finansministeriet, moderniseringsstyrelsen og KL har allerede vist vejen med normaliseringen af lærerne og i den sammenhæng indførelsen af den såkaldt "ny folkeskole". Den er, løsrevet fra skolen, eleverne, forældrene og ikke mindst lærerne, sammensyet af forskellige partiers forsøg på at positionere sig. Ikke desto mindre har vi ifølge KL's formand og de politikere, der har gennemtrumfet denne "reform", endelig fået skabt den gode skole – endnu før den er kommet til verden og har vist sit sande planøkonomiske, teknokratiske ansigt.

Kommunalt møde

Jeg var til møde i kommunal regi. Oplægsholder var blandt andet en it- og kommunikationschef. Og inden i mig kører det straks med, om han havde medvirket til regeringens, finansministeriets, moderniseringsstyrelsens og KL's løgnekampagne og overgreb.

Min tillid til ham, kommunen, mit lands regering og øvrige politiske partier måtte jeg den dag sande var, og er, væk. Totalt.

Jeg har med forløbet op til, under og efter "lockouten" set og oplevet noget, som jeg aldrig havde troet muligt her i dette land, der som fysisk land fortsat ligger omkring mig, som da jeg som ung skrev min roman *Kærlighed til Danmark. En beretning om fædre og sønner* om de arbejdere og deres mestre, som er gået forud for os og som med deres arbejde og holdninger og kampe har skabt grundlaget for det solidariske, forholdsvis samtalende og forhandlende, individuelt frigørende og relativt humane samfund, jeg oplevede mig som levende i, da jeg skrev romanen (i 1977).

Officielt

Det hedder officielt Danmark. Det ligger der stadig. Fysisk. Men samfundet i det er sprængt væk, gennemvævet med overgreb fra blindt ideologisk styrede offentlige instanser fra regeringsniveau til kommunalt niveau.

Vi andre er folket, som det siges, og vi må nu – på tilsvarende måde som i tidligere tider de gamle arbejdere og mestre – søge at finde, skabe og støtte spirerne til et fortsat solidarisk, individuelt frisættende og humant samfund, et samtalende og forhandlende demokratisk samfund.

Det mere og mere fastlåsende, planøkonomiske, teknokratiske styre og New Public Management-regime afmonterer demokratiet og demonterer den enkeltes og gruppernes skabende initiativer. Dets historiske paralleller findes primært i det tidligere bureaukratisk diktatoriske Sovjetunionen med dets styringsplaner.

Vinderne tabte

De tilsyneladende vindere af forårsmassakren 2013 på lærerne er dem, der egentlig er taberne. Sat skak mat. Af dem selv. Deres løgne, manipulationer, overgreb og fornægtelser har presset dem op i en krog af uundgåelig indre angst og en spaltning i dem mellem denne angst og den arrogance, de mere og mere må hengive sig til – indtil de springer ud i offerrollen. Det velkendte mønster med at bøddelen til sidst fremstiller sig som offeret – blandt andet offer for "nødvendigheden", for eksempel den "nødvendige" politik. Lidt opmærksom lytten til de afmagtsfulde personer på den offentlige front viser tydeligt disse mønstre:

Finansministeren, der ikke mere kan svare sagligt om skoleforhold og samarbejde på den front, men forsvarsreagerer med "jokes" og ordspil om, om ikke lærerne skulle til at samarbejde (ha, ha... ha, ha, HA!).

KL's chefforhandler, der i ebogen *Knockout. Fortællingen om lærerlockouten* (af Jennifer Jensen & Hanne Birgitte Jørgensen, Fagbladet Folkeskolen, 2013) allerede er ude i selvynk over, at "han alligevel ikke havde forventet, at det ville blive så hårdt – også personligt." Ja, stakkels mand dog. Nu klæbet ind i sin egen og medkombattanters løgnens lim. Hvor uretfærdigt!

Den dag han og hans medsammensvorne er ved at gå til i selvmedlidenhed og ensomhedsfølelse, vil jeg imidlertid ikke forlange, at de skal komme krybende på deres bare knæ.

Jeg vil heller ikke udsætte dem for, at også deres børn og øvrige familie såsom brødre og søstre skal mærke en eller anden form for svøbe, sådan som KL's nu allerede selv-yunksomme chefforhandler ellers fremførte, at "lockouten" skulle ramme selv "uskyldige", der faktisk ikke havde lærernes arbejdstidsaftaler, brutalt og hårdt for at virke. Jo flere der led økonomisk, personligt og socialt, jo bedre for "lockouten".

Nej, jeg vil, som jeg allerede har gjort, vende ryggen til dem og lade dem leve i fred med sig selv.

Taberne vandt

De tilsyneladende tabere er de egentlige vindere. Og det er lærerne og deres organisation. Sejren er moralsk.

Og det er den største af alle sejre.

Sorg og uvederhæftighedens lim

Og tilbage efter alt dette er for sådan en som mig, der ikke er lærer – ja, hvad? Sorgen. Et blindt ideologisk amokløb fra regeringens, finansministeriets, moderniseringsstyrelsens og KL's side er endt i et p.t. fatalt nulpunkt, hvor disse instanser nu sidder uhjælpeligt fast i deres egen uvederhæftigheds lim.

Hertil kommer den store katastrofe: den tvungne "heldags"skole. Hvis der altså er lagt tilstrækkeligt med ubetalte (!!) timer for lærerne ind og udvidet tilstrækkeligt med timer til eleverne til, at man faktisk kan kalde den heldagsskole. Det skal jeg ikke kunne sige. Men at kalde den helhedsskole, som nogen af ideologiske grunde vil besmykke den med, holder ikke.

Timetallet i dansk, matematik og sprog blev for mange år siden sat ned for at såkaldt spare. Når der nu igen puttes flere timer på, skal der naturligvis flere penge og mere støtte til, ikke det modsatte, og de flere ressourcer er så meget mere påkrævede, som såkaldt svage børn i udvidet omfang skal inkluderes i den almindelige klasse.

Alt sammen forhold der som udgangspunkt krævede samarbejde med lærerne, ikke nedrakkende smædekampagne, modarbejde og forringelse af deres arbejdsvilkår.

Livet, legen og lysten til at lære

Løgnekampagnen mod lærerne kørte som antydnet blandt andet på, at de og deres organisation var fortidige og ikke omstillingsparate og fleksible og slet ikke moderne og normale, og at de skulle tvinges til at samarbejde og lade sig detailstyre uden forud fastsatte rammer for arbejdstid og forberedelsestid, fastlagt i et samarbejde med lærerne og deres organisation.

Jeg har i over 10 år undervist folkeskolelærere på videreuddannelseskurser, og jeg har arbejdet sammen med dem ude på deres skoler. Som forfatter har jeg været ude på skoler over alt i landet. Og i mere end 10 år levede jeg sammen med en folkeskolelærer, som er mine børns mor. Jeg har på den baggrund haft nærkontakt med mindst 2000 lærere, og jeg har ikke mødt en eneste, der svarer til det signalement, som løgnekampagnen og visse debattører søgte at fremstille. Tværtimod.

Som alle andre danske arbejdsgrupper, jeg har været i kontakt med, har lærerne været og er dem, jeg kender nu, i den grad nysgerrige, seriøse, mulighedssøgende, opmærksomme og arbejdsomme og indstillede på relevant samarbejde. Og forberedelsestiden som indkalkuleret i et vist fast mønster i forhold til undervisningen er et sine qua non for at undervise kvalificeret og i det hele taget agere fleksibelt.

Og vigtigt, aldeles vigtigt: vi er alle vidt forskellige. Nogle arbejder bedst alene. Andre arbejder bedst i grupper. Nogle er systematikere. Andre går på og retter ind, efterhånden som tingene sker. Nogle vil gerne have andre omkring sig. Andre skal sidde alene med tingene. Det gælder både lærere og elever og alle andre, uanset erhverv.

Ingen skole er ideel for alle. Helhedsskolen findes ikke. Den er en umulighed. Enhver form for skole er god for nogen, mindre god for andre, dårlig for yderligere andre.

Deltidsskolen med forholdsvis kort skoledag og forud fastlagt god forberedelsestid til undervisningstimerne frigør den enkelte lærer til de kreative, produktive samarbejds- og alenearbejdsformer, som er bedst for vedkommende. Det er faktisk fleksibelt og håndterligt.

Og børnene har fri tid til at tage livet, legen og læringen til sig i andre livssammenhænge efter deltidsskoledagen. En deltidsskoledag som altid har haft alle muligheder for at blive tilrettelagt med både krop og sind i sving. Det behøver man ingen lang skoledag for at få ind i skolen. Den slags har i hvert fald blomstret i mange af de folkeskolesammenhænge, hvor jeg er kommet. Mere i nogle end i andre. Forskelligt. Sådan som det skal være, når forskellige mennesker bygger noget op sammen, og alt udvikler sig i bølger, op og ned.

Deltidsfolkeskolen som den grundlæggende skole

Med deltidsfolkeskolen som den grundlæggende skole, og med muligheden for at oprette friskoler og heldagsskoler, var der tidligere trods alt tale om en levende struktur med en vis mulighed for at komme fra noget uholdbart til en alternativ mulighed den ene eller den anden vej – det uholdbare kan opstå overalt i livet, på alle arbejdspladser og på alle skoler.

Med den *tvungne* "heldags"skole er der skabt en låst struktur for både elever og lærere og pædagoger. At et forsøg i en kommune her og et forsøg i en kommune der med en skoleform lig den, som "reformen" nu gennemtvinger, har givet særdeles dårlige resultater det ene sted og særdeles gode resultater det andet sted, kan ikke bruges i forhold til den problematik, at med den påtvungne "heldags"skole *overalt* er selve mønsteret fastlåst.

Jeg krydser tæer og fingre for, at de lærere, der forbliver i skolen, og de nye, der kommer til, gradvist får mulighed for at fortsætte med at gå på opdagelse i livet, at frigøre legen (den FRIE leg, fritiden), at arbejde for det egentlig demokratiske og at lade lysten til at lære folde sig ud til gavn for dem selv og eleverne og deres læring, idet lærerne ved egen hjælp kommer hinsides det idiotiens ideologiske regimente, de nu er udsat for, og i fremtiden mødes af en åben og forstående administration fra officielt hold omkring dem. Og det vil for min optik sige af andre mennesker, end dem der sidder der nu, både på kommunalt plan, regeringsplan og i de forskellige partier. Så det vil måske tage sin tid. Men der må forhåbentlig i de officielle, politiske og administrative organer findes, eller komme, mennesker, der kan indgå i de sammenhænge med en vis grad af etisk integritet, almindelig ærlighed, demokratisk sindelag og med en respektfuld holdning over for andre og deres arbejde.

Det surreelle og sovjetpædagogikken

I skrivelsen fra KL, *En ny folkeskole*, juni 2013, står, at "tilliden til og trivslen i folkeskolen skal styrkes blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis."

Surreelt at læse efter KL's toårige respektløse kampagne over for lærerne, efter negligeringen af deres professionelle viden og praksis, og efter indførelsen af en "ny" folkeskole hen over hovedet på dem og på et grundlag, der mangler evidens ud fra netop professionel viden og praksis. Til gengæld er der historiske fortilfælde, der viser den "ny" folkeskoles mildt sagt uheldige sider.

Ligeså surreelt er det i samme skrivelse at læse, at blandt de ting, forvaltning og skoleledere skal have fokus på, er blandt andet, hvad der skal "*helt væk*", nemlig "fx det traditionelle skema, at fag kun tager udgangspunkt i teori, og at lærere udelukkende løser deres opgaver alene."

Jeg har aldrig oplevet, at "det traditionelle skema" ikke har haft mulighedshorisonter af uendelig karakter i sig. Tværtimod. Jeg har sammen med lærere, der som grundlag havde "det traditionelle skema", skrevet bøger om de læringsfrisættende mulighedshorisonter, de kreativt havde friset på deres ganske normale deltidsskole.

Jeg har desuden aldrig oplevet et fag eller en lærer, der "kun tager udgangspunkt i teori".

Jeg har til gengæld oplevet og ved, at det er pinedød nødvendigt, at en lærer udelukkende kan løse mange af sine opgaver alene. For det første vil der, som inden for alle andre faggrupper, være lærere, der arbejder bedst for fællesskabet ved overvejende at arbejde alene med forberedelser og research og så møde elever og kolleger og forældre ud fra dette alenearbejde. For det andet er en lærer spændt ud i så mange krævende og uforudsete situationer, at lærerarbejdet har brug for helt personlige alene-handle-rum på et utal af niveauer, samtidig med at vedkommende, som lærere altid har været, er i mange forskellige samarbejdsrelationer.

Det måske mest surreelle er så, at alt, hvad regering, finansministerium, moderniseringsstyrelse og KL kommer med, inklusive den tvungne "heldags"skole, hører til noget af den mest renlivede form for gammel-ortodoks sovjet-pædagogik, jeg nogensinde er stødt på. Og jeg har ellers beskæftiget mig en del med den og kender til de dokumenterede skadesvirkninger, den kan påføre børns liv, leg og mulighed for læring, fordi den bygger på en overvejende **styring** af barnet i den forholdsvis lange institutionstid. Så tidligt som i slutningen af 1970'erne og ind i 80'erne udgav jeg oversættelser af bøger og artikler om denne problematik. Og nu får sovjet-ortodoksiens for længst afdankede såkaldt strukturerede pædagogik sin renæssance i det nyliberalistiske korstog for styring og New Public Management.

Det tvangens sprog, der kendetegner den lige citerede skrivelse fra KL, er chokerende.

Men jeg kender det. Kender det fra de gamle, sovjetiske bureaukraters forordninger og deres pædagogiske skrifter og planstrukturerede læringsforløb med indlagte pædagogiske aktiviteter, hvis konsekvens reelt er lege- og læringsblokerende i vidt omfang. Og som fratager børnene deres fritid og frihed.

Der findes velfungerende egentlige heldagsskoler. Dem, jeg kender af slagsen (og jeg kender én særdeles godt), er blot det diametralt modsatte af den tvungne "heldags" skole, "reformen" gennemtvinger, og de er oprettet dels på et ganske andet grundlag, dels med ganske andre ressourcer, dels med stor respekt for og anerkendelse af de lærere, der arbejder der, dels som en frivillig mulighed for dem, det måtte passe for.

"Friheden, friheden flyver..."

Afskaffelse af frivilligt merarbejde

Med den chokerende behandling af lærerne og med regeringsovergrebet og de "nye" arbejdstidsregler har man sandsynligvis afskaffet den enorme investering i ubetalt overarbejdstid, som de lærere, jeg har kendt og kender, hidtil har leveret. Deres engagement og ansvarsfølelse over for børn og forældre har haft mulighed for at være det primære og har friset enorme ressourcer til også at arbejde for pressede børn og forældre langt ud over fastsatte timenormer, eller til at gå ind og støtte en kollega i en særligt krævende periode.

Tilbage er i øjeblikket lærere, der er blevet påtvunget at arbejde som offentligt bagvaskede lønarbejdere, der for at overleve eksistentielt kan være tvunget til at henholde sig til ikke at arbejde ud over det timetal, de med sikkerhed aflønnes for, samtidig med at de må stække realiseringen af deres engagement, for at de ikke personligt skal gå til grunde i rigide heldags- og tilstedeværelseskrav forbundet med verdensfjerne ideologiske teknokratstyringer – gå til i alt det, som i den grad var demotiverende for en engageret arbejdsindsats i det hedengangne Sovjetunionen og Østtyskland.

De ideale og reelle

Er lærere da i min optik ideale og ufejlbarlige mennesker? Nej. De er reelle.

Jeg har ofte været og er naturligvis fortsat ofte mere eller mindre uenig med nogle lærere, mere eller mindre enig med andre. Jeg har jo også en bedrevidende idiot i mig.

Men jeg har aldrig nogetsteds mødt en lærer, jeg ikke kunne respektere, uanset hvor hård kampen, også omkring et barn, har kunnet være. Når jeg har set og reageret i forhold til, hvad der for mig var uacceptable forhold, har jeg måttet se dem som et resultat af elementær overbebyrdelse. Ingen af os kan overkomme alt altid.

Og lad os så få lærerne realistisk og fortjent opprioriteret igen – for det *er* i sidste ende dem, der er lederne, når de udelukkende løser deres opgaver alene, og når de arbejder sammen om tingene.

Og tak for det.

En sand historie 1

Hun går op ad strøget. Hun er nyligt pensioneret lærer. En ung mand i en sidegade råber op og styrter mod hende. Griber fat i hende. Giver hende knus på knus og siger:

"Tak, tak, tak!"

"For hvad?" spørger hun.

Han peger på sin studentterhue:

"Det er din skyld."

"Du har da selv gjort arbejdet for at få den."

"Ja, men det var dig, der gav mig mulighederne. Uden den støtte og de redskaber, du tålmodigt blev ved med at give mig i skolen, var det ikke gået. Det gav mig troen."

Hun er en ud af ti tusinder af danske lærere. En af dem der overvejende udelukkende løste deres opgaver alene, og herfra mødte kolleger, elever, forældre i samarbejde.

Respekt, tak!

En sand historie 2

Og jeg er én af de elever, der i skolen aldrig forstod noget som helst. Intet. Og jeg ville intet have forstået, uanset hvilken skoleform, jeg var blevet anbragt i. Jeg længtes altid kun, længtes efter at komme ud i aleneheden i skovene, ved søen, nede i engene, på stranden, forsvinde i byernes gader og overalt indsuge livets mysterier på egen hånd. Helt på egen hånd.

Det eneste, jeg forstod i skolen, og det eneste, der på forunderlig vis tryllebandt mig, var lærernes tydelige indsigter i og interesse for noget, jeg ikke forstod og ikke kunne. Og så deres personlige væsen. Uanset hvem læreren var, var der et nærvær hos dem over for det uforståelige, han eller hun vidste og kunne, og over for os børn.

I min efterstræbte frie tid søgte jeg på egen hånd at udgrunde de mysterier og teknikker og den viden, som lærerne på så fascinerende vis inkarnerede.

Og på én eller anden måde, bag om og rundt om og neden om min ikke-kunnen, er deres ord, tanker, teknikker og anvisninger gradvist dryppet ind, og jeg har taget det til mig og aktiveret det prøvende og mere eller mindre udfoldet i mangfoldige sammenhænge gennem barndommen, ungdommen og livet.

Og derfor har jeg nu kunnet skrive dette. Fordi de var der, lærerne. Og fordi jeg som barn havde masser af fri tid alene og sammen med andre børn, fri tid til på mine egne præmisser i mit eget frie rum uden for alt at kropsliggøre det – at lade dét gå i krop og sind – som lærerne åbnede ind til.

KL og daoismen i det gamle Kina

Hvad der er kommet og fremover kommer fra KL har de selv med løgnene og overgrebet og den gammelsovjetiske styrings-strukturerede og planøkonomiske, teknokratiske målbarheds-ideologi gjort utroværdigt. KL står for Kontraproduktiv Løgneforening. I min verden. Men det er jo også bare min.

Uanset hvad der sker, intet vil blive det samme, og jeg tænkte under "lockouten", om jeg skulle forlade mine nuværende arbejdsområder og full time vende tilbage til *livet, legen, lysten og læringen* for at støtte lærerne og børnene ikke blot i mit private liv, men også i mit arbejdsliv – og dermed forlade min nuværende intenst optagne beskæftigelse med de gamle kinesiske klassikere og deres skrifttegn primært omkring daoismen fra tidsrummet 1100 f.v.t. til 500 e.v.t.

Jeg er kommet frem til, at det ene ikke udelukker det andet. Hvis der er noget, der er brug for i dag, er det i den grad andre synsvinkler på og erfaringer med livet, legen, arbejdet og læringen, end de blinde ideologier, der tvinges ned over os alle i disse nyliberalistiske ulvetider med deres autoritære, hedengangent-sovjetiske New Public Management-ideologi – derfor slutter jeg med to citater fra to af de årtusindgamle kinesiske klassikere, jeg oversætter i øjeblikket:

"Det, vi kalder sindet (Hjertet), tager sig af tingene og forholdene. Sindet (Hjertet) har hukommelsen, som vi kalder for dømmekraften.

Dømmekraften styrer, at aktiviteter kan udføres, idet det, vi kalder viljen, står for at gennemføre de beslutninger, som dømmekraften tager.

Det, vi kalder tanken, undersøger og overvejer de planer, der kan gennemføre viljens ønsker.

Det, vi kalder indfølgelse, er det, man kommer frem til efter lang tids længsel.

Det, vi forstår som visdom, er det, som indfølgelsen kommer frem til at gøre i forhold til tingene og omstændighederne."

(Den Gule Kejsers klassiker om indre medicin, cirka 300 f.v.t.)

"Den højeste godhed er som vand.

Vand giver næring til de ti tusind ting,
og alligevel bestemmer det ikke over dem.

Det søger de lave områder,
som mennesker undgår,
og der er dao.

Om bosted: Det gode er jorden.

Om sindet: Det gode er dybde.

Om samvær: Det gode er venlighed.

Om at tale: Det gode er sandhed.

Om at regere: Det gode er fred og orden.

Om arbejde: Det gode er imødekommethed og evner.

Om handling: Det gode er det rette tidspunkt.

Ingen herskersyge,

ingen vanskeligheder.”

(*Daode jing. Klassikeren om vejen og kraften*, kapitel 8, cirka 500 f.v.t.

Dao: vejen, at leve i overensstemmelse med naturens lovmæssigheder).

[Linksliste](#)

Løgnene og manipulationerne omkring vores lærere fra de officielle myndigheders og KL's side op til, under og efter lockouten april 2013 blev i visse sammenhænge, mest uden for mainstreammedierne, rigt illustreret og dokumenteret. Jeg har ført en linksliste over relevante indlæg, jeg er stødt på. I skrivende stund indeholder den godt 400 links og opdateres løbende. Den kan tilgås her:

<http://nordosten.dk/Links2013lockouten.pdf>

Tak

Tak til folkeskolelærer Linda Villadsen, pensioneret folkeskolelærer Karin Rosendahl Karlsen og selvstændig skov- og landskabsingeniør Maja Rosendahl Frederiksen for kritisk gennemlæsning og respons på første udkast til denne fremstilling, og til de to førstnævnte og marketingsmedarbejder Line Rosendahl Jørgensen og forlagssekretær Petra Vestergaard Pedersen for afsluttende kontrollæsning af den. Fejl og mangler i fremstillingen påhviler imidlertid udelukkende forfatteren selv.

Om børn, liv, leg og læring

Hugo Hørlych Karlsen har om børn, liv, leg og læring blandt andet skrevet, oversat og redigeret følgende:

Skrevet:

– *Lærernes to V'er - lockout og modernisering. Et essay om lockouten 2013.* Ebog. Nordøsten NordOsten Books 2013.

"Hvis man er lærer, og man har brug for et klap på skulderen, kan jeg anbefale Hugo Hørlych Karlsens e-bog." *Erik Schmidt, folkeskolen.dk.*

– *Det dobbelte barn. Klassiske tekster om barnets leg, indre liv & ydre verden* (sammen med Erik Sigsgaard). Forlaget Hovedland 2006.

"Et must for alle som ønsker en oplevelsesmæssig nydelse og erkendelsesmæssig gevinst og titusinde argumenter mod tidens kulturkonervative læringssyn. Barndommen og legen er i dag mere end nogensinde truet. Den globale nyliberale og kulturkonervative 'lærings-tsunami', som hærger verdens daginstitutioner og skoler, er ved at udrydde 300 års viden og indsigt om legen. Politikerne og mange voksne tror, at børn lærer bedst, når de bliver undervist, derfor skal de undervises mere og mere og tidligere og tidligere. Danmark er blevet reduceret til en testnation og daginstitutionerne er blevet omdannet til børnedokumentationscentre. Det er derfor mere end befriende at Forlaget Hovedland har udgivet *Det dobbelte barn - klassiske tekster om barnets leg, indre liv og ydre verden.*" *Jan Hoby, LFS Nyt.*

"Forfatterne kommer langt omkring på beskeden plads. Men både form og indhold fungerer. Mange diskussioner om legen og dens betydning, om institutionalisering, om 'skolificering' af dagtilbuddet – og så videre – rækker i sagens natur langt ind i skoleverdenen. Helt centralt for bogens opfattelse af nutidens iltfattighed er følgende citat: 'Det er, når mor og far og pædagogen begynder at tro på, at det gode liv er det indrammede, tøjlede, disciplinerede, konsekvente, målrettede liv, at børnene får åndedrætsbesvær. Og det samme får pædagoger og forældre, når institutioner, skole- og familiepolitik fra politisk hold søges formaliseret i hierarkiske overvågnings- og kontrolformer i stadig mere omfattende institutionaliseringer'". *Sten Larsen, Folkeskolen.*

– *Drømmenatten. Idebog. Dansk 3.-5. klasse.* Udgivet sammen med: *Drømmenatten. Tekstbog. Dansk 3.-5. klasse* (begge sammen med Rita Andersen). Hovedland 1990.

"Det er et spændende og følsomt emne, der stiller store krav til lærerens håndtering af temaet. Hertil hjælper den inspirerende idébog, der giver metodiske anvisninger, forslag til arbejdsopgaver m.v. inden for aktiviteter som fremstilling af masker, billeder, drama og bevægelse, musik og bevægelse samt selvfremlagte tekster." *Knud Stadelund, Indbindingscentralen.*

"Børns drømme influerer på undervisningssituationer på mange uigennemskuelige måder, men med temabøgerne *Drømmenatten* ... får man et fint materiale, hvor nattens drømme er det direkte afsæt for undervisningen. Målet er at åbne for nogle kreative sluser hos eleverne og lære dem at 'håndtere' drømmeoplevelserne." *Jørgen Kuhlmann, Folkeskolen.*

– *Livet i midten. Åben pædagogik og værkstedsundervisning i før-puberteten* (sammen med Birgit Christensen og Povl Hansen). Hovedland 1990.

"Det er en bog om børnene, læreren og engagementet, og når undervisningen har fat og rammer ... Forfatternes hensigt er på tværs af al traditionalisme at give børnene frihed til at undersøge, at give plads for nysgerrigheden." *Jørgen Kuhlmann, Folkeskolen*

– *Det levende barn. Læsning, leg - værkstedsundervisning. Grundbog for forældre og lærere*. Hovedland 1988.

"Et pædagogisk hovedværk som bør læses af alle lærere ... Her snakkes ikke. Her er ikke ét eneste overflødigt ord." *Birgit Christensen, Folkeskolen*.

"Hvis man læser pædagogisk litteratur – også for sin fornøjelses skyld, giver sig tid til tanker og reflekteren undervejs, enten ens baggrund er professionel eller ej, så er bogen her en af dem, man godt kan og bør bruge adskillige timer på. ... Masser af stof til forældremøder og studiekredse – og til DIG og MIG. Derfor lærerbiblioteket." *Ingrid Jensen, Indbindingscentralen*.

– *Et menneske må kunne trække vejret frit. Håndbog om ikke-fagdelt samordnet undervisning*. Hovedland 1987.

"Læs den! – og anbefal andre, der arbejder med børn, at gøre det samme." *GG, Ergoterapeuten*.

"Jeg kan meget varmt anbefale at man anskaffer sig bogen, da den er et redskab, som man kan vende tilbage til igen og igen." *Ane Marie Juel, Folkeskolen*.

"Det vil sige, det var altså meningen, at jeg blot skulle kigge. Men den var så spændende, at jeg kom til at læse det hele. ... Læs denne udmærkede bog." *Bent Dyrby, Matematik*.

– *Leg og liv. En pamflet om drøm, børn og samfund*. Dan-bog 1984.

"I en tid, hvor børns vilkår forringes, fastholder Hugo Hørlych Karlsen vigtigheden af børns optimale udviklingsmuligheder i hjemmet og i institutionerne. ... Det er en bog med mange inspirerende tanker om børns og voksnes liv her og nu." *Hanne Olsen, Indbindingscentralen*.

– *Eventyr og ægteskab. Læsninger i eventyrets oversete virkelighed*.

Dansklærerforeningen 1984. Udgivet til undervisningsbrug sammen med: *Den hvide og den sorte brud. Grimms eventyr i udvalg ved Hugo Hørlych Karlsen*.

Dansklærerforeningen 1984.

"Det er H. Hørlych Karlsens erklærede mål at bidrage med ikke-reduktionistiske eventyrlæsninger, og det er i vid udstrækning karakteristisk for bogen, at den ikke genfinder samme temaer i alle eventyr, men netop viser bredden af ægteskabstemaet." *Kjeld Steen Iversen, BUM*.

– *Barndom. En historiebog om voksne*. Rhodos 1978. 2. reviderede udgave, 1995.

"*Barndom* er en kraftanstrengelse af et værk – der er kommet en sammenhængende verden ud af det – en kugle, som rummer det ene livs sammenhæng, historiens udstrækning og øjeblikkets fylde. ... Derfor er *Barndom* både en historiebog for voksne og en teoribog om børn." *Søren Vinterberg, Information*.

"Hugo Hørlych Karlsen fortæller klart og tydeligt. Han analyserer, så enhver, forældre, personale på skoler og daginstitutioner, kan forstå de problemer, han lægger frem... Hørlych Karlsen vil gerne gøre sit til at få sat tingene i skred, og det gør han, ikke ved at skrike op, ikke ved at være enøjet og dogmatisk, men ved at være fantastisk nuanceret." *Bent Haller, Danmarks Radio.*

– *Den daglige voldtægt*. Fortællinger. Rhodos 1976.

"Bogen er meget engagerende og indsigtsgivende. For folk med et professionelt forhold til børn er den sammen med *Børn er overflødige* et godt supplement til de mere teknokratisk/pædagogiske bøger om børn... Foretrækker man sammenhæng, dybde, oplevelser og gode billeder kan man roligt opprioritere Hugo Hørlych Karlsens to bøger." *Peter Ege, Information.*

"Det er afgjort en af efterårets væsentlige bøger." *Bettine Heltberg, Politiken.*

– *Børn er overflødige*. Fortællinger. Borgen 1975.

"Bogen er medfølelse, smuk – og oprørende. ... Ikke mindst for pædagoger på et hospital, behandlingshjem, obs-klinik etc. er bogen vedkommende. Læs den inden næste kursus!" *Hans Albertsen, Crisis, Tværfaglig forening for pædoterapi.*

"Afsnittet om børn og bevægelse er noget af det mest vedkommende, som er skrevet om børn og voksne – men som helhed er bogen nok også det mest vedkommende, som længe er skrevet om børnene i vort samfund." *Aktuelt.*

"Et vigtigt og navnlig meget stærkt virkende stykke dokumentation omkring en væsentlig side af de sociale forhold i krisens og nedskæringernes Danmark." *Steffen Bøggild Nielsen, Land og Folk.*

"Hørlych Karlsen er optatt av den totale situasjonen barn befinner sig i. ... Med denne boka gir Hørlych Karlsen et vesentlig bidrag til en realistisk forståelse av hvordan det er å være barn i ulike delar av dagens samfunn." *Per Miljeteig-Olssen, Ny Tid.*

"Det er en mann som har skrevet boka, for å gjøre det har han måttet bryte med tradisjonelle kjønnsroller – dermed har han også skjönt desto mer av kvinners, av mødres slit. Jeg vet ikke hvem boka ikke skulle angå." *Tove Nielsen, Dagbladet.*

"Ellers er kun at sige om Hugo Hørlych Karlsens bog: Læs den!! *Morten Haslund, Børn & Unge.*

Oversat:

– Lili E. Peller m. fl.: *Legens betydning for børns opvækst*. Hovedland 1991.

– Lili E. Peller: *Legens betydning i barnets udvikling*. DLH 1986.

– Gunnar Heinsohn og Barbara M.C. Knieper: *Børnehave og legebædder*. Rhodos 1978.

"Denne bog er ikke kun for børnehavepædagoger. Den er meget vigtig også for lærere og lærerstuderende. ... Når man ved, hvor stærkt den sovjetiske pædagogik føres frem her i landet ..., forekommer det overmåde berettiget, at den underkastes en kritisk analyse, som det sker i *Børnehave og legebædder*." *Erik Sigsgaard, Dansk pædagogisk tidsskrift.*

– Hermann Rosemann: *Sjokrapport - Hverdag i skolen* (oversat sammen med Tove Sejer Hansen). GMT 1978.

"*Sjokrapport* er en stærk bog netop fordi dokumentationen er så fyldig. ... Aktuelle nedskæringer og stramninger i det danske uddannelsessystem, forringelser i børns opvækstvilkår, angsten for at komme ud til arbejdsløsheden fremmer individualisme og konkurrenceræs blandt børn og unge i uddannelsessystemet. Slik opad og spark nedad. Disse tendenser nødvendiggør, at bøger som *Sjokrapport* kommer rundt til diskussion i lærer-, elev- og forældrekredse, selv om den udelukkende handler om vesttyske forhold." *Karen Borgnakke, Information.*

Redigeret:

– Svend Heinild: *Det drejer sig om tillid. Barndomsår og voksenår*. Udvalgt, redigeret og med forord af Hugo Hørlych Karlsen Hovedland 1989.

"Det er blevet en særdeles vægtig samling, som fra først til sidst handler om børns vilkår i det Danmark, vi ellers betragter som et velfærdssamfund af de fineste. ... Forunderligt nok er det meste af bogens stof ligeså aktuelt og levende, som da det blev skrevet." *Ege, Midtjyllands Avis.*

"Hørlych Karlsens redigering af den heinild'ske stofmængde virker forbavsende aktuel og fremadrettet." *Benny Lihme, Information.*

"Det er fornuftens klar tale og kærligheden til næsten, der lyser ud af Svend Heinilds stadig højaktuelle artikler. En stor tak til Hugo Hørlych Karlsen, fordi han samlede og udgav dem." *Marianne Gade, Politiken.*

"Hugo Hørlych Karlsen har med sikker hånd udvalgt tekster fra 1948 til i dag og sat dem sammen til en helstøbt bog, der på en måde har karakter af et (fortjent) festskrift til Svend Heinild – skrevet af Svend Heinild. ... Bogen er trods sit lange tidsperspektiv pinagtig aktuel. De pågående og forestående nedskæringer får sine dystre perspektiver trukket grundigt op. ... Man bliver bestyrket i, at det eneste væsentlige problem for et samfund er, hvordan næste generation opdrages." *Ole-Peter Petersen, Folkeskolen.*

– *Barnet i de voksnes verden - om at arbejde med børn i de moderne, vestlige samfund* (en arbejdsbog for pædagoger og forældre). Rhodos 1980.

– *Om kærlighed. En temabog* (sammen med Karin Rosendahl Karlsen). Gyldendal 1980.

– *Om børn i lønarbejdets verden*. Gyldendal 1979.

Om forfatteren

Hugo Hørlych Karlsen: <http://nordosten.dk/hhk.html>

Også om lockouten

Om lockouten af lærerne har Hugo Hørlych Karlsen også skrevet følgende ebog med fokus på den pågående såkaldte modernisering i historisk og aktuelt perspektiv:

Lærernes to V'er – lockout og modernisering. Et essay om lockouten 2013, NordØsten NordOsten Books 2013.

Den kan frit downloades her i en samlet fil, som indeholder ebogen i formaterne epub, mobi og pdf:

www.nordosten.dk/LaerernestoVer9788791493386.zip

Den har været præsenteret på folkeskolen.dk her:

www.folkeskolen.dk/529472/laernerne-new-public-management-lockout

NordØsten Forlag NordØsten Books' samlede ebogskatalog:

www.nordosten.dk/E-boeger.html

NordØsten

NordØsten Books

www.nordosten.dk